



ת"פ 18268/11/14 - מדינת ישראל נגד אחמד בדראן (עציר)

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18268-11-14 מדינת ישראל נ' בדראן(עציר)
בפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אחמד בדראן (עציר)

הנאשם

הכרעת דין

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות כניסה לישראל שלא כדין, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשמ"ב-1982; התחזות לאחר, לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק; הפרעה לשוטר, לפי סעיף 275 לחוק; החזקת נכס חשוד כגנוב, לפי סעיף 413 לחוק; וכן נהיגה ללא רשיון נהיגה, לפי סעיף 10א, לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961.

בהתאם לעובדות כתב האישום, בין התאריכים 16-17 לספטמבר 2014, נגנבה משאית (להלן: "המשאית") השייכת למר אמינוף (להלן: ה"מתלונן"). בתאריך 4.11.14, בשעה 03:57 בסמוך לצור הדסה, נהג הנאשם במשאית, עד שנעצר לבדיקה על ידי שוטר. בהמשך לבקשת השוטר מהנאשם להזדהות, הציג הנאשם בפני השוטר תעודת זהות ישראלית השייכת לאחר, בה הדביק את תמונתו. הנאשם ביצע את האמור לעיל כשהוא שווה בישראל ללא כל אישור וכן נהג במשאית ללא רשיון נהיגה.

בטרם התקבל מענה לכתב האישום, תיקנה המאשימה את הוראת החיקוק של קבלת נכס החשוד כגנוב, לקבלת רכב גנוב, בהתאם לסעיף 413' לחוק.

2. הנאשם הודה בכל המיוחס לו, למעט בעבירת קבלת רכב גנוב. לטענתו, התבקש להעביר את המשאית ממקום למקום, בתמורה ל 2,000 ₪, ולא ידע מה מצבה (עמ' 4 ש- 3-5 לפרוט').



3. הצדדים הסכימו להגיש את כל ראיות התביעה, ולעבור לפרשת ההגנה. לפיכך, הגישה המאשימה ראיות שונות, והנאשם העיד במסגרת פרשת ההגנה. ראיות המאשימה, אשר הוגשו בהסכמה, הוכיחו כי מדובר ברכב גנוב (ראו בעיקר ת/7, ת/8), ולפיכך טיעוני הצדדים התמקדו ביסוד הנפשי של העבירה.

המאשימה טענה כי הנאשם העלה מספר גרסאות, חלקן תמוהות וחלקן סותרות האחת את שניה, וביקשה להרשיעו בכל המיוחס לו, על יסוד עצימת עיניו.

בא כוח הנאשם טען כי לא התקיים יסוד המחשבה הפלילית, כאשר הנאשם לא היה צריך לשקול דווקא את האפשרות שמדובר ברכב גנוב, במסגרת מכלול האפשרויות הקיימות. בנוסף, טען כי החקירה היתה לקויה ופגעה בהגנת הנאשם, וכן כי יש לשקול את עוצמת שקריו של נאשם, כאשר אלה קיימים.

דין והכרעה

4. סעיף 413' לחוק, קובע כך:

"המקבל בעצמו או על-ידי אחר רכב או חלק של רכב ביודעו שהרכב או החלק הושגו בעבירה לפי סימן זה, או הנוטל עליו, בעצמו, על-ידי אחר, או ביחד עם אחר, את השליטה ברכב או בחלק כאמור, דינו - מאסר שבע שנים".

כאמור לעיל, הצדדים אינם חלוקים לגבי העובדה שהנאשם קיבל לידיו את המשאית, אולם בא כוח הנאשם טען כי לא הוכח יסוד הידיעה שהרכב הושג בעבירה.

סוגית "עצימת עיניים", כבסיס ליסוד הנפשי לביצוע העבירה, נדונה בהרחבה במסגרת ע"פ 5529/12 אהרון אוהב ציון נ' מדינת ישראל, (9.11.2014) (להלן: "עניין אוהב ציון"), אשר עסק בעבירת קבלת נכס שהושג בפשע, לפי סעיף 411 לחוק. אף עבירה זו עוסקת במקבל נכס כלשהו "כשהוא יודע כי בפשע נגנב, נסחט, הושג...". למעשה, עבירת קבלת רכב גנוב, לפי סעיף 413' לחוק, מהווה מקרה פרטי של קבלת נכס שהושג בפשע, לפי סעיף 411 לחוק, כאשר בשני המקרים יש להוכיח את יסוד הידיעה, ובשני המקרים העונש הקבוע בחוק הינו זהה. הניתוח שנערך בעניין אוהב ציון, על הנמקותיו, מבסס את העובדה שיש לגזור גזירה שווה בין שתי הוראות חוק אלה, בכל הקשור ליסוד הנפשי הנדרש.

בעניין אוהב ציון, קבע בית המשפט כי יש להחיל את עצימת העיניים, כחלק מהיסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו, בהתאם לסעיף 20(ג)(1) לחוק, הקובע כך:

"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם".

(יוער, בהקשר לדיון שנערך שם לגבי הוראות סעיף 90' לחוק, כי סימן ה'1 לחוק העונשין, הוסף בטרם תיקון 39 לחוק).



בנוסף, נקבע כי לצורך ביסוס מחשבה פלילית של "עצימת עיניים", די בחשד ממשי באשר למקור הנכס, ולא בחשד ברמה ובעוצמה מוגברת, וכן לא נדרשת הימנעות מכוונת מבירור החשד (ראו פסקאות 21-27 בפסק דינה של כב' השופטת חיות).

השאלה העומדת בבסיס עצימת העיניים, היא חשדו הסובייקטיבי של הנאשם המסוים, ומידת החשד שהתעוררה אצלו, בנסיבות המקרה. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהנתונים האובייקטיביים, המסייעים לבחינת החשד הסובייקטיבי, כפי שציין כב' השופט לוי:

"כאשר ממערכת הנסיבות האובייקטיביות עולה כי בליבו של כל אדם בר-דעת היה מתעורר חשד, עשוי הדבר להקים חזקה עובדתית הפועלת לחובתו של הנאשם. כך, ניתן להניח כי מערכת נסיבות שהייתה מעוררת חשדו של כל אחד אחר, וודאי עוררה, בפועל, גם את חשדו של העושה, אולם חזקה זו (כדרך של חזקות מסוגה) ניתנת לסתירה, וגם מעל משוכה זו יצליח הנאשם לעבור, אם יעלה בידו להוכיח כי מה שנכון לגבי אחרים - לא נכון לגביו, ועל-אף חשדם של אחרים, בליבו-שלו לא התעורר חשד שכזה, בשל נתוניו האישיים או נסיבותיו המיוחדות של האירוע".

(ע"פ 8641/04 בוכניק נ' מדינת ישראל, (11.1.2006), פסקה 7 בפסק דינו).

5. הנאשם נעצר נוהג במשאית, כחודש וחצי לאחר שנגנבה. מספר עובדות מבססות את החשד שאמור היה להתעורר בליבו של הנאשם, חשד משמעותי ומוצק, אשר היה מתעורר בלב כל אדם באותן נסיבות. בנוסף, כפי שיפורט להלן, חשד זה אכן התעורר בקרבו של הנאשם, אולם הוא בחר להתעלם ממנו ולעצום את עיניו.

יודגש, כי הנאשם העיד שמדובר במשאית ריקה מכל תוכן (עמ' 10 ש- 34 לפרוט').

תחילה, יפורטו הנסיבות החריגות מהן ניתן ללמוד על מידת החשד המתעוררת, לנוכח מערכת נסיבות זו:

א. הנאשם טען כי קיבל לידייו את המשאית מידיו של אדם בשם מוחמד חאג' מכפר עקב. מדובר באדם אותו הכיר הנאשם במשך 4 עד 5 שבועות (עמ' 7 ש- 10 לפרוט'), לא ידע פרטים כגון שם משפחתו או שם אביו (ת/ש 15-29), לא ידע מהו מספר הטלפון שלו (עמ' 11 ש- 33 עד עמ' 12 ש-8 לפרוט'), וכך הנאשם אף הוסיף ש"לא יודע מאיפה השיג את המספר שלי" (עמ' 11 ש- 28 לפרוט'). כך, לגרסת הנאשם, בעל המשאית הפקיד בידיו של אדם אותו הוא כמעט ואינו מכיר, כלי רכב בעל שווי רב.

ב. לטענת הנאשם, מוחמד חאג' התקשר אליו באישון ליל, וביקש שיקח את המשאית למודיעין (ת/ש 13, ש- 59-60, 71-72). בהמשך, הגיע הנאשם לכפר עקב, ופגש את מוחמד אשר נתן לו את המשאית סמוך לשעה 01:00, וכן מפתח להניעה. מדובר בשעת לילה מאוחרת, המעוררת חשד מדוע יש לבצע את ההעברה בשעה זו.

ג. מוחמד הורה לנאשם, כך לגרסתו, כי עליו להסיע את המשאית למודיעין. הנאשם לא קיבל כל



פרט נוסף אשר למהות הנסיעה, ליעדה המדויק או לפרטי מקבל המשאית במודיעין (עמ' 7 ש-11 לפרוט'). הנאשם אף לא קיבל מספר טלפון לשם יצירת קשר עם מקבל המשאית (ת/15 ש-49,55).

לא ברורה התנהלותו הכנועה והצייתנית של הנאשם, לביצוע הסעת המשאית ליעד לא ידוע, לאדם לא ידוע, ולמטרה סתומה.

ד. הנאשם העיד כי אמור היה לקבל תמורה כספית של 2,000 ₪ ממוחמד חאג', עבור הסעת המשאית. כפי שנימק את הבסיס לביצוע המעשה, מדובר בסכום כסף משמעותי, העולה על משכורתו החודשית שהינה בגובה 1,200 ₪ (עמ' 7 ש-11, עמ' 10 ש-21 לפרוט'). תמורה נכבדה זו, עבור עבודה הנמשכת פרק זמן קצר, אינה סבירה בכל קנה מידה, וודאי שאינה סבירה בקנה המידה של משכורת הנאשם ותושבי שטחים אחרים, בהם מוחמד חאג'.

6. מכלול הנסיבות שפורטו לעיל, מעלה תמיהות ומעורר חשדות בליבו של כל אדם, כפי שאף התעוררו בפועל בליבו של הנאשם:

כשנשאל בחקירתו "נראה לך הגיוני שיתנו לך משאית בשעה 01:00 בלילה וישלמו לך 2,000 ₪ על הנסיעה?", ענה כך:

"לא הגיוני (ההדגשה אינה במקור) אבל מוחמד אמר לי שלא מצא נהג שייקח אותה ובעל המשאית התקשר אליו כנראה בשעה 01:00 וביקש את המשאית לעבודה"

(ת/13 ש-58-60).

בהתאם, הנאשם לא הסתפק בקבלת "הצעת העבודה", אלא שאל את מוחמד מדוע מבקש שיוביל את המשאית למודיעין (עמ' 7 ש-12 לפרוט'). הנאשם חזר במספר מקומות על כך, שביקש לברר את סיבת הבקשה להסעת המשאית, אולם עדויותיו לגבי המענה שקיבל, השתנו בין גרסה לגרסה: בעוד בחקירתו במשטרה, ציין כי בעל המשאית זקוק לה לעבודה (ת/13 ש-59), בחקירתו הראשית לא ציין שקיבל מענה כלשהו ממוחמד לשאלתו, אלא זכה ל"פיתוי" של 2,000 ₪ (עמ' 7 ש-12 לפרוט'), ובחקירתו הנגדית הדגיש שאינו יודע "אם הוא מתקן משאיות או חבר שלו" (עמ' 10 ש-28-29 לפרוט').

הנאשם שב והשתמש במילה "פיתוי" כספי מצד מוחמד, לשם הנמקת פעולתו, באופן אשר לא הותיר כל מקום לספק שאכן חשד לגבי מקור המשאית, אך העדיף לעצום את עיניו:

"הוא פיתה אותי עם הכסף שיתן לי 2,000 שקל... כשתחזור אתה תקבל את ה-2,000 שקל" (עמ' 7 ש-12-14 לפרוט');

"...הוא נאלץ לפתות אותי זה היה פיתוי" (עמ' 10 ש-26 לפרוט').

הנאשם הבהיר את גודל הפיתוי בעיניו, על רקע מצבו הכלכלי הקשה (עמ' 7 ש-6-7 לפרוט').



אותו פיתוי כספי, כפי שכינה זאת הנאשם, נועד לגבור על החשד הממשי שאחז בו, כפי שהיה מתעורר בכל אדם אחר, אשר היה מתבקש לבצע את הפעולה שביצע הנאשם, בנסיבותיה.

7. מידת החשד לגבי המשאית, מתעצמת נוכח העובדה שהנאשם נדרש לנסוע תחילה למודיעין, ובמהלך נסיעתו הודיע לו מוחמד חאג' כי יעד הנסיעה השתנה לירושלים, ואף זאת ללא יעד מדוייק בעיר הבירה (עמ' 7 ש- 18-21 לפרוט'). אף בשלב זה, אשר נמשך פרק זמן ממושך (ראו קבלת הרכב בשעה 01:00 ומעצר הנאשם בשעה 03:57-ת/1), בחר הנאשם לעצום את עיניו.

8. בא כוח הנאשם טען בסיכומיו, כי החקירה לקתה בחסר, בנקודות שעשויות היו לסייע להגנת הנאשם. מדובר בעובדה שמצלמות מחסום קלנדיה לא נבדקו, על אף שהנאשם טען שעבר במקום, וכן לא נבדק מכשיר הטכנוגרף המצוי במשאית. לא מצאתי כיצד בבדיקת פרטים אלה, עשויה היתה לבסס את הגנת הנאשם. אין מחלוקת לגבי מסלול הנסיעה שעבר, וכן לא יוחסה לנאשם גניבת המשאית, אלא קבלתה מאחר.

בנוסף, טען בא כוח הנאשם, כי המשטרה לא עשתה די על מנת לאתר את מוחמד חאג', בהתאם למספרי הטלפון אותם מסר הנאשם. יחידת החקירות עשתה פעולה מסויימת (ת/6), לאיתור בעלת אחד ממספרי הטלפון. יתכן שניתן היה לעשות יותר מכך במישור החקירתי, ואולם יש לבחון את נפקות הדבר בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה (ע"פ 5386/05 **בילל אלחורטי נ' מדינת ישראל**, (18.5.2006)).

לטענה שלעיל אין משמעות ראייתית, בנסיבות תיק זה: אף אם המשטרה היתה מצליחה לאתר את מוחמד חאג', ניתן לצפות כי לא היה מקבל על עצמו את הראיה היחידה הקושרת אותו, כביכול, היא גרסת הנאשם ולפיה העביר לידי רכב גנוב. גם אם ניפנה לבחינת האפשרות השניה, לפיה מוחמד חאג' היה מקבל אחריות, בהתאם לגרסת הנאשם, הרי שלא היה בכך כדי לסייע לנאשם בהגנתו, זאת לנוכח מסכת הראיות שפורטה לעיל: אופי ההיכרות הרעוע בין השניים, נסיבות הבקשה להעברת המשאית, התמורה המשמעותית שהוצעה לנאשם, החשד שהתעורר בו ועוד.

סוף דבר

לנוכח כל האמור לעיל, אני מוצא את הנאשם אשם, ומרשיע אותו בעבירות הבאות:

כניסה לישראל שלא כדין, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשמ"ב - 1982.

התחזות לאחר, לפי סעיף 441 רישא לחוק.

שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק.

הפרעה לשוטר, לפי סעיף 275 לחוק.



קבלת רכב גנוב, לפי סעיף 413' לחוק.

נהיגה ללא רשיון נהיגה, לפי סעיף 10א, לפקודת התעבורה, תשכ"א - 1961.

ניתנה היום, כ"א סיוון תשע"ה , 08 יוני 2015, במעמד הצדדים.